

**Briuselis, 2024 m. gruodžio 16 d.
(OR. en)**

16939/24

**ENER 606
COMPET 1218
CLIMA 459
ENV 1232**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. gruodžio 16 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	16248/24
------------------------------	----------

Dalykas:	Geoterminės energijos naudojimo skatinimas – Tarybos išvados (2024 m. gruodžio 16 d.)
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl geoterminės energijos naudojimo skatinimo, kurias Transporto, telekomunikacijų ir energetikos taryba patvirtino 2024 m. gruodžio 16 d. įvykusiame posėdyje.

**TARYBOS IŠVADOS
DĖL GEOTERMINĖS ENERGIJOS NAUDOJIMO SKATINIMO**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- Europos klimato teisės aktą¹ ir tai, kad juo įpareigojama atitinkamai Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis imtis būtinų priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos ne vėliau kaip iki 2050 m. bendrai užtikrinti poveikio klimatui neutralumą;
- 2024 m. balandžio 17–18 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas², kuriose raginama, užtikrinant gausios, įperkamos ir švarios energijos tiekimą, sukurti tikrą energetikos sąjungą, kuri atitiktų dvejopą tikslą – užtikrinti Europos energetinį suverenumą ir poveikio klimatui neutralumą. Tam reikės plataus užmojo elektrifikacijos panaudojant visus nulinio ir mažo anglies dioksido kiekio sprendimus, lankstumo ir didelio masto švarių technologijų diegimo bei investicijų į tinklus, saugyklas ir jungtis;
- valstybių narių teisę nuspręsti dėl savo energijos rūšių derinio, atsižvelgiant į savo geologines, aplinkos, ekonomines ir kitas specifines aplinkybes, ir pasirinkti tinkamiausias technologijas, kad kolektyviai būtų pasiekti 2030 m. energetikos ir klimato srities tikslai;
- Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą³, kuriuo siekiama užtikrinti Sąjungos galimybes užsitikrinti saugų ir tvarų apsirūpinimą nulinio balanso technologijomis, be kita ko, didinant nulinio balanso technologijų ir jų tiekimo grandinių gamybos pajėgumą, o geoterminė energija įtraukiama į nulinio balanso technologijų sąrašą;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999.

² Dok. EUCO 12/24, prieinamas adresu <https://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2024/04/18/european-council-conclusions-17-and-18-april-2024/>.

³ 2024 m. birželio 13 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (OL L, 2024 6 28).

- Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą⁴ ir visų pirma valstybių narių pareigą savo nacionaliniuose reglamentuose bei statybos kodeksuose ir, kai taikytina, savo paramos schemose nustatyti atitinkamas priemones; be to, padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį elektros energijos, šildymo ir vėsinimo, centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, taip pat pramoninių procesų sektoriuose;
- Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą⁵, pagal kurią valstybės narės turi sudaryti palankesnes sąlygas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių tikslais sukurti finansavimo priemones arba naudotis esamomis finansinėmis priemonėmis ir kurioje nustatyti efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų kriterijai;
- Pastatų energinio naudingumo direktyvą⁶, kurioje geoterminė energija nurodoma kaip viena iš galimybių patenkinti visai netaršaus pastato energijos reikmes;
- Elektros energijos rinkos reglamentą⁷, kuriame geoterminė energija priskiriama prie šaltinių, kurių atžvilgiu tiesioginio kainų rėmimo schemos, skirtos investicijoms į naujus elektros energijos gamybos objektus, turi būti įgyvendinamos sudarant abipusius sandorius dėl kainų skirtumo arba taikant lygiavertes tokį patį poveikį turinčias schemas, ir dėl kurių valstybės narės turi skatinti naudotis elektros energijos pirkimo sutartimis.

4 2023 m. spalio 18 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652.

5 2023 m. rugsėjo 13 d. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (nauja redakcija).

6 2024 m. balandžio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1275 dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija).

7 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1747, kuriuo dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2019/942 ir (ES) 2019/943, 19d straipsnis.

ATSIŽVELGDAMA Į:

- Komisijos komunikatą dėl persvarstyto Strateginio energetikos technologijų plano⁸;
- Komisijos komunikatą dėl atnaujintų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektų ES masto vertinimo⁹, kuriame pažymėta, kad geoterminės energijos šaltiniai minimi įvairiuose kelių planų projektų skirsnuose, ypač kalbant apie šildymo ir vėsinimo sektorių, tačiau priemonės, kurių reikia jų diegimui, nėra išsamiai aprašytos;
- Komisijos komunikatą dėl „REPowerEU“¹⁰ dėl priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro mažinimo, energetikos pertvarkos spartinimo ir tolesnio energijos rinkos integravimo;
- Komisijos komunikatą dėl ES saulės energetikos strategijos¹¹, kuriame paminėta, jog tam, kad būtų pasiekti ES 2030 m. tikslai, saulės šiluminės ir geoterminės energijos paklausa turėtų padidėti bent tris kartus;
- Regionų komiteto nuomonę dėl geoterminės energijos vaidmens perkeltant energijos gamybą į vietos lygmenį.¹²

Geoterminės galimybės ir kliūtys platesniam jų naudojimui

1. PABRĖŽIA

- a. geoterminės energijos, kaip vietos atsinaujinančiųjų energijos išteklių, potencialą užtikrinant energetinį saugumą, tvarumą ir prisidedant prie prieinamų energijos kainų;
- b. kad geoterminės energijos naudojimas padeda siekti strateginių Europos Sąjungos tikslų mažinant energetinę priklausomybę ir iškastinio kuro importą, ypač šildymo ir vėsinimo sektoriuose, kartu didinant Europos atvirą strateginį savarankiškumą ir Europos pramonės konkurencingumą;

⁸ COM(2023) 634 final.

⁹ COM(2023) 796 final.

¹⁰ COM(2022) 230 final.

¹¹ COM(2022) 221 final.

¹² Europos regionų komiteto nuomonė – Energijos gamybos perkėlimas į vietos lygmenį. Geoterminės energijos vaidmuo (nuomonė savo iniciatyva); 2024 6 26, C/2024/3663.

- c. geoterminės energijos, kaip brandžios poveikio klimatui neutralizavimo technologijos, vaidmenį mažinant energetikos sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- d. kad aktyvesnis paviršinės ir giluminės geoterminės energijos plėtojimas gali padėti gerokai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, visų pirma pastatų sektoriuje, ir padėti siekti plataus užmojo ES klimato ir energetikos srities tikslų;
- e. kad tais atvejais, kai geoterminė energija yra prieinama vietoje, gali būti užtikrintas stabilus energijos tiekimas šildymui ir vėsinimui, taip pat energijos kaupimas, lankstumas bei energetikos sistemos integravimo paslaugos ir užtikrintos prieinamos ir nuspėjamos energijos tiekimo sąnaudos;
- f. kad didelį geoterminį potencialą turinčiuose regionuose, taip pat regionuose, kuriuose sunkiau mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, pavyzdžiui, atokiausiuose regionuose, geoterminė energija taip pat galėtų užtikrinti, kad dispečerinio skirstymo elektros energija būtų tiekama stabiliai ir nuspėjamai;
- g. sinergiją su ypatingos svarbos žaliavų gamyba, o tai reiškia, kad, kai tai leidžia geoterminių skysčių cheminė sudėtis, geoterminės energijos žvalgymas gali padėti patenkinti Sąjungos ličio ir kitų žaliavų paklausą, taip skatinant Europos mineralinių išteklių suverenumą, kartu atsižvelgiant į poreikį užtikrinti aplinkos apsaugą.

2. PABRĖŽIA

- a. kad Sąjungos lygmeniu šiuo metu vidutiniškai daugiau nei pusė patalpoms ir centralizuotam šilumos ir vėsumos tiekimui gyvenamųjų namų sektoriuje suvartojamos galutinės energijos gaunama iš iškastinių energijos išteklių, o geoterminė energija gali užtikrinti įperkama ir saugų šilumos ir vėsumos tiekimą, kad būtų sumažinta energijos vartojimo pastatuose priklausomybė nuo iškastinio kuro ir pramonė taptų konkurencingesnė ir tvaresnė;
- b. kad, nepaisant geoterminės energijos naudos, vis dar yra didelis nepanaudotas geoterminės energijos potencialas, kurį būtų galima toliau tyrinėti ir išnaudoti;
- c. kad reglamentavimo sudėtingumas, finansinės ir komercinės kliūtys, nepakankami žmogiškieji pajėgumai ar su konkrečiomis technologijomis susijusi patirtis leidimus išduodančiose institucijose ir kvalifikuotos darbo jėgos bei specializuotų įmonių trūkumas yra veiksniai, lemiantys tai, kad geoterminės energijos potencialas naudojamas neoptimaliai;

- d. kad duomenų, įskaitant duomenis apie popaviršinį sluoksnį, trūkumas ir ribota visuomenės prieiga prie esamų geologinių duomenų taip pat buvo nurodyti kaip kliūtys, trukdančios mažinti riziką ankstyvuoju projekto plėtojimo etapu ir užkirsti kelią spartesniam geoterminės energijos diegimui ir platesniam naudojimui;
- e. kad, nepaisant palyginti mažų veiklos sąnaudų, mažai tikėtina, kad investicijų į giluminę geoterminę energiją komercinis gyvybingumas padidės netaikant priemonių, kuriomis būtų sprendžiami didelių pradinių investicinių sąnaudų ir rizikos, susijusios su žvalgymu, kapitalu ir gręžimu, klausimai;
- f. kad geoterminės energijos gamyba turi atitikti aplinkos apsaugos sistemą, įskaitant gamtos ir požeminio vandens apsaugos ir saugos reikalavimus;
- g. kad valstybėms narėms priimant sprendimą dėl galimų geoterminės energijos naudojimo skatinimo priemonių, būtų atsižvelgiama į ekonomines, technines ir geologines galimybes.

Veiksmai geoterminės energijos diegimui paspartinti

- 3. RAGINA Komisiją parengti išsamią šildymo ir vėsinimo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategiją kartu su specialiu Europos geoterminės energijos veiksmų planu, kuriame būtų numatytos priemonės, skirtos palankesnėms geoterminių projektų įgyvendinimo sąlygoms sudaryti ir geoterminės energijos diegimui paspartinti. Tokios priemonės galėtų būti, be kita ko:
 - a. galimos garantijų sistemos, kuriomis būtų mažinama pradinių investicijų rizika;
 - b. gairės ir geriausia praktika siekiant didinti investicijas į geoterminius projektus ir atitinkamą infrastruktūrą, įskaitant centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus ir energijos kaupimą;
 - c. geriausia praktika ir gairės siekiant paspartinti ir supaprastinti leidimų išdavimo procedūras, įskaitant vietos bendruomenių dalyvavimą, ir sudaryti palankesnes sąlygas geoterminių projektų įgyvendinimui nuo pradžios iki pabaigos;
 - d. veiksmai, kuriais būtų siekiama spręsti kvalifikuotos darbo jėgos trūkumo klausimą, gerinti pajėgumus visoje geoterminės energijos vertės grandinėje;

- e. veiksmai, kuriais būtų siekiama sudaryti palankesnes sąlygas dalijimuisi duomenimis, duomenų apie paviršinį sluoksnį pasiekiamumui ir prieinamumui bei naujų geologinių duomenų rinkimui;
 - f. geriausia praktika ar modeliai siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ilgalaikių sutarčių, pavyzdžiui, šildymo ir vėsinimo naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius paslaugų pirkimo sutarčių, sudarymui;
 - g. elektros energijos gamybos iš geoterminės energijos skatinimas, kai esama geologinio potencialo, siekiant remti geoterminės energijos, kaip stabilios elektros energijos tiekimo, be kita ko, saloms ir atokiausiems regionams, šaltinio naudojimą, kartu imantis tinkamų veiksmų, kad investicijos į geoterminę energiją taptų konkurencingos.
4. RAGINA Komisiją ir valstybes nares sukurti struktūrinį forumą, pvz., Europos geoterminį aljansą, siekiant suburti politikos formuotojus, pramonės suinteresuotuosius subjektus, investuotojus ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus visoje vertės grandinėje, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir sėkmingais verslo modeliais, kurti naujas partnerystes ir nustatyti bendras kliūtis bei taisomuosius veiksmus.

Reglamentavimo sistema ir finansiniai aspektai

5. RAGINA valstybes nares įgyvendinant atitinkamą ES *acquis*:
- a. prireikus racionalizuoti savo atitinkamas reglamentavimo procedūras, darančias poveikį geoterminės energijos gamybai, be kita ko, infrastruktūrai, kad ją būtų galima naudoti, taip pat gręžimo ir kasybos veiklai ir aplinkosaugos procedūroms;
 - b. prireikus paspartinti leidimų išdavimo ir licencijavimo procedūras ir palengvinti prieigą prie informacijos, pavyzdžiui, apsvarstant galimybę įsteigti vieną bendrą informacinį punktą projektų rengėjams informuoti;

- c. siekti gerinti geoterminio šildymo, vėsinimo, elektros energijos ir energijos kaupimo planavimo ir plėtros koordinavimą regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis ir raginti savivaldybes skatinti visapusiškai išnaudoti geoterminės energijos potencialą visoje energetikos sistemoje;
- d. didinti planavimo ir ataskaitų teikimo geoterminės energijos srityje skaidrumą, atsižvelgiant į nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus ir susijusias ataskaitas;
- e. savo integruotų energetikos sistemų planuose atsižvelgti į geoterminės energijos sprendimus, kad būtų subalansuoti tinklai, užtikrintas lankstumas bei tinklo stabilumas ir sumažintas išmetamųjų teršalų kiekis;
- f. apsvarstyti galimybę parengti gaires vietos institucijoms, energetikos sistemų bei centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų operatoriams, kad vykdant regioninę ar miestų planavimą ir planuojant investicijas į vietos energetikos infrastruktūrą būtų atsižvelgiama į geoterminę energiją; laikytis holistinio požiūrio į visas alternatyvas; suderinti tokias gaires su išsamiu šildymo ir vėsinimo vertinimu, kurio reikalaujama pagal Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą, ir su pareiga integruoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją į šildymą ir vėsinimą laikantis Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos;
- g. skatinti optimalų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemų projektavimą, pavyzdžiui, mažinant temperatūrą, kurioje jos gali veikti, kad būtų integruota geoterminė energija ir taip užtikrinta, kad šios sistemos taptų tvaresnės;
- h. apsvarstyti galimybę savo statybos kodeksuose pritaikyti geoterminės energijos sprendimus, kaip efektyvesnių ir tvaresnių pastatų varomąją jėgą;
- i. skatinti taikyti integruotą požiūrį į popaviršinę korinės erdvės veiklą, kad geoterminės energijos vartojimas būtų suderintas su požeminio vandens apsauga, taip pat su kitomis popaviršinės korinės erdvės veiklos paskirtimis, pavyzdžiui, anglies dioksido surinkimu ir saugojimu bei vandenilio saugojimu;
- j. sudaryti palankesnes sąlygas projektams, kuriais iškastinio kuro požeminiai įrenginiai pertvarkomi, kad juos būtų galima naudoti geoterminei energijai, arba skatinti plėtoti sprendimus, kurie leistų tokius projektus įgyvendinti greičiau;
- k. apsvarstyti galimybę parengti finansines ar garantijų sistemas ir paskatas arba, jei jų jau yra, sudaryti palankesnes sąlygas jomis naudotis, kad būtų mažinamos didelės pradinės sąnaudos ir rizika, susijusios su gręžimu ir žvalgymu, skatinama statyti geoterminės energijos infrastruktūrą ir sudaromos palankesnės sąlygos užtikrinti investicijų į geoterminę energiją komercinį perspektyvumą;

- l. kai tinkama, skatinti aktyviau naudoti geoterminės energijos sprendimus šildymo ir vėsinimo tikslais apskritai, taip pat centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinkluose ir, kai aktualu, elektros energijos gamybai skirtus giluminės geoterminės energijos sprendimus ir paskelbti gaires šiuo klausimu;
- m. atsižvelgti į galimybę visais atvejais, kai anksčiau buvo naudojami gręžiniai ar kasybos veikla, panaudoti geoterminę energiją, dekarbonizuojant vietos centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus, kuriems paprastai naudojamas iškastinis kuras, siekiant prisidėti prie teisingos energetikos pertvarkos.

Prieiga prie duomenų bei informacijos ir visuomenės informuotumo didinimas

6. RAGINA valstybes nares teikti geomokslo duomenis, informaciją apie paviršinę veiklą bei žemėlapius, be kita ko, apie esamas centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemas, ir užtikrinti jų prieinamumą ir pasiekiamumą. Jie yra itin svarbūs siekiant įvertinti duomenų ir žinių, gautų vykdant su iškastiniu kuru susijusią veiklą, geoterminį potencialą ir juos veiksmingai panaudoti geoterminės energetikos plėtrai, kai įmanoma, kuriant viešai prieinamus duomenų rinkinius;
7. RAGINA valstybes nares, padedant Komisijai, prisidėti prie esamų geoterminės energijos duomenų projektų skatinimo, tobulinimo ir jų aprėpties išplėtimo, įskaitant duomenų apie esamus šilumos ir vėsumos tiekimo tinklus teikimą. Tai padės užpildyti duomenų spragas ir sukurti ES masto metaduomenų bazę, kurioje būtų sujungtos nacionalinės geologinių duomenų saugyklos ir kuria galėtų naudotis visi suinteresuotieji subjektai visoje ES;
8. RAGINA valstybes nares, padedant Komisijai, stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir plėtros srityje dalijantis žiniomis arba vykdant bendrus projektus, kad būtų užtikrintas sklandus geoterminių žemėlapių integravimas (šilumos srautas ir terminio vandens rezervuarų išplėtimas);
9. RAGINA valstybes nares skatinti ir remti vietos ir regionų valdžios institucijas, kad jos kurtų energetikos bendrijas; bendradarbiauti su investuotojais, projektų plėtotojais ir vartotojais, dalyvaujančiais su geoterminė energija susijusiuose geotermijos projektuose remiantis geoterminės energijos potencialo, vietoje prieinamos šildymo rinkos ir galimybių plėtoti bendruomenės valdomą centralizuotą šilumos ir vėsumos tiekimą vertinimu;

10. RAGINA Komisiją apibrėžti esamas ES finansines priemones ir paramą, įskaitant atitinkamai programą „InvestEU“ ir kitas per Europos investicijų banką (EIB) prieinamas priemones, kuriomis projektų rengėjams galima teikti informaciją, kiek tai susiję tiek su nacionalinėmis, tiek tarpvalstybinėmis geoterminės energetikos iniciatyvomis;
11. RAGINA Komisiją ir valstybes nares, kai aktualu, remtis kartografavimo pratybomis ES ir nacionaliniu lygmenimis ir jas remti, siekiant įvertinti visą geoterminės energijos potencialą visose valstybėse narėse, ypač daug dėmesio skiriant gilios ir itin gilios paviršinės aplinkos geoterminiams ištekliams, įskaitant angliavandenilių gavybos duomenų naudojimą;
12. RAGINA valstybes nares didinti visuomenės informuotumą ir skatinti užtikrinti visuomenės pritarimą, pradėti informavimo kampanijas ir gerinti žinias apie geoterminės energijos naudojimo teikiamą socialinę ekonominę naudą bei naudą klimatui ir apie sėkmingus atvejų tyrimus, taip pat užtikrinti vietos valdžios institucijų, kaimo bendruomenių, atokiausių regionų, piliečių, atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų įtraukimą į geoterminės energetikos plėtros veiklą. Šiuo atžvilgiu Komisija turėtų palengvinti pastangas siekti visuomenės pritarimo, taip pat pasinaudoti įvairiais vietos institucijų tinklais, pavyzdžiui, Merų paktu;
13. RAGINA valstybes nares, padedant Komisijai, gerinti žinias apie galimą geologinę riziką ir riziką aplinkai, kylančią dėl giluminės geoterminės veiklos, pavyzdžiui, dėl sukkelto seisminio įvykio, taip pat aktyviau dalytis geriausios praktikos šioje srityje ir prevencijos, stebėsenos bei prireikus poveikio švelninimo priemonių srityje pavyzdžiais.

Stiprinti darbo jėgą, mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas

14. RAGINA valstybes nares pradėti profesinio rengimo srities perkvalifikavimo programas, kad būtų patenkinti konkretūs besiformuojančios geoterminės energijos pramonės darbo jėgos poreikiai. Šiose programose reikia atsižvelgti į iškastinio kuro ir kasybos pramonės darbuotojų ir specialistų, turinčių ekspertinių žinių žvalgymo, gręžimo ir vamzdynų srityje, dalyvavimą ir perkvalifikavimą. Taip gali būti užtikrinta teisinga pertvarka, kuri kuo labiau padidintų galimybes įsidarbinti geoterminės energijos sektoriuje;
15. RAGINA valstybes nares pradėti aukštojo mokslo specializacijos programas, kad geoterminės energijos pramonė turėtų kvalifikuotos darbo jėgos;

16. RAGINA Komisiją ir valstybes nares įtraukti geotermijos projektus į mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų programas ir politiką, pavyzdžiui, programą „Europos horizontas“, Inovacijų fondą ir Europos strateginį energetikos technologijų planą, įskaitant jo Giluminės geoterminės energijos diegimo planą, arba dar labiau padidinti šių projektų įtraukimo į tokias programas ir politiką mastą;
17. SKATINA kurti naujas novatoriškas technologijas geoterminės energijos srityje, kuriomis būtų prisidedama prie Sąjungos konkurencingumo ir atsparumo.

Vertės grandinės plėtojimas ir tarptautinis bendradarbiavimas

18. RAGINA Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau bendrų pastangų didinti kvalifikuotų Europos pramonės paslaugų teikėjų pajėgumus tokiose srityse kaip gręžimas, statyba ir įrangos gamyba;
19. RAGINA Komisiją ir valstybes nares stiprinti Sąjungos poziciją visuose geoterminės energijos vertės grandinės etapuose: planavimo, įrengimo, eksploatavimo ir techninės priežiūros;
20. RAGINA Komisiją ir valstybes nares stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą technologijų, mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų srityje, be kita ko, su Tarptautine energetikos agentūra, Tarptautine atsinaujinančiosios energijos agentūra ir Pasauliniu geoterminės energijos aljansu; gerinti praktinės patirties perdavimą, duomenų rinkimą ir politiką, susijusius su geoterminės energijos ekonominiais ir aplinkosaugos aspektais, ir skatinti dalytis geriausios praktikos pavyzdžiais.